МЕСЕЦА
ЈУНА,
У 28. ДАН.

СЛУЖБА И ЖИВОТОПИСИ СВЕШТЕНОМУЧ. ДАБРО-БОСАНСКИМ И МИЛЕШЕВСКИМ, И СЛУЖБА СВЕШТЕНОМУЧ. НЕСТОРУ (ТРКУЉИ), ИГУМАНУ МИЛЕШЕВСКОМ.

НОВЫЙ СЕРБЛЈАК
ЗНАЧ
2014.
НОВИ СРБЉАК

МЕСЕЦА ЈУНА, У 28. ДАН.

СВЕТИМ СВЕШТЕНОМУЧЕНИЦИМА МИТРОПОЛИЈЕ ДАБРОБОСАНСКЕ И ЕПАРХИЈЕ МИЛЕШЕВСКЕ.*[1]

НА ВЕЛИКОЈ ВЕЧЕРЊИ.

[Певамо:] **Б**лажен (је) човек ... први антифон.

На „**Г**осподе, завапих ...“ стихире на 6, глас 4.
Подобан: Као храброг међу мученицима ...

Радују се хорови христоименитих људи славећи спомен ваш, свештеномученици милешевски и дабробосански. Ви прослависте богољубљени народ Српски, о богоблажени; богословног Саве јерарха равностојећи, ви крвљу својом свештену одежду обагристе. Зато сада многожељеноме Христу предстојећи, заступајте нас светитељски.

Апостола подобноименити јависте се украс и похвала епархија Дабробосанске, Милешевске и Цркве апостолске. О! пастири истинити, ви сте ка животу вечном, својим богомудрим животом, стадо деце своје лиром речи одвели; од њих сада и похвале примајући, свештеномученици блажени, заступајте нас.

Погрузивши се у побожност отачку, њоме ви украсисте сав живот свој; а научивши се богоприличности, ви као светиљке христосветле обасјавасте мноштво верних Босне и Херцеговине и Рашке.

О! свештеномученици светли и свеславни, крст мучeништва заволевши ви удостојени бисте и понети га на Голготу свештеномучeништва свога. У благољепију вашем љубав би изабрана изнад свих подвига ваших, зато сироте миловасте, болесне помагасте, а сирочад потребиту не заборављасте.

Испуњени љубављу као сви свети, и Христу љубављу будући блиски, молите Га да и нама дарује љубав христоподобну. Поднели сте гоњења, богоблажени светитељи од лажне браће –

---

[1]* приређено према тексту у радној верзији новог издања *„Србљака“*. Тачно порекло службе нам није познато. Текст је незнатно редигован и од нас.

лажних богоштоватеља; ви као пастири испред стада узети бисте, да се радујете у страдању своме Христу свестрадалноме, свештеномученици Црквом прослављени, Христом овенчани.

Као љубитељи отачаства свога сада похитајте, да се као душељубиви молите за отачаство своје, ви блажени свештеномученици; јер ево, силе пакла навалише да домају нашу сасвим униште; а она стоји ка' опомена неправеднима, Истине Православља мрзитељима. Слава ... глас 6. Самогласно:

Од младости своје обасјани вере и истине праве, речитељи православља Христовога, ви свечасни архијереји и јереји наши исповедасте свету мученички крепко да је Христос Истина, Живот и Светлост, те да Цркву ад надвладати неће. Стога, свеблажени свештеномученици, молите се за нас, грешна чада своја, да у трпљењу ми пребродимо живота мучнину, и блаженства свежељенога Христову достигнемо пучину.

И сада ... *[Богородичан догматик, глас исти]:*

Ко Те неће славити као блажену, Пресвета Дјево; ко ли неће опевати Твој пречисти пороћај? Јединородни Син, који пре векова засија од Оца, из Тебе чисте произиђе, оваплоћујући се неисказано. Будући Бог по природи, и поставши човек по природи нас ради, не у двема личностима раздељујући се већ у двема природама несливено познајући се: Њега моли Пречиста, Свеблажена, да буду помиловане душе наше.

Вход. Светлости тиха ... Прокимен дана.

Читање из Пророштва Исаијина:

Ово говори Господ: да се окупе сви народи и саберу њихови владари. Ко ће то објавити или ко ће нас обавестити о оном што је било од почетка? Нека доведу своје сведоке и оправдају се; нека кажу шта је истина. Ви сте Ми сведоци, и Ја сведочим, говори Господ Бог, и слуга Мој кога изабрах, да бисте знали и поверовали и увидели да сам то Ја. Пре Мене није било другог Бога нити ће га бити после Мене. Ја сам Бог и осим Мене нема Спаситеља. Ја сам наговестио, спасао и укорио, и међу вама не беше туђинца. Ви сте Ми сведоци и Ја сведочим, говори Господ Бог. Ја постојим од

вечности и нико не може да избавља из Моје руке. Кад Ја нешто учиним, ко може изменити. Овако говори Господ Бог који нас изабавља, Светац Израиљев.

Читање из Премудрости Соломонових:

Душе праведника су у Божијој руци и никаква мука их не дотиче. Очима безумника чини се да су они умрли, а њихов одлазак се сматра несрећом и пропашћу зато што одлазе од нас. Међутим, они су у миру. Ако су у очима људи били кажњени, нада им је пуна бесмртности. За мало испаштања задобили су велика добра, јер их је Бог искушао и нашао да су Га достојни. Искушао их је као злато у топионици и примио их као жртву паљеницу. Зато ће они засијати у време када их посети, па ће се разлетети као искре по стрњици. Судиће племенима и владаће народима, а Господ ће владати над њима довека. Они који се уздају у Њега схватиће шта је истина, и они који су верни биће у љубави са Њим. Јер Његови изабраници стичу љубав и милост.

Читање из Премудрости Соломонових:

Праведници вечно живе и у Господу је њихова награда. Свевишњи се брине за њих. Зато ће из руке Господње примити царску круну славе и венац лепоте; десницом Својом (Он) ће их заклањати и мишицом Својом штитити их. Латиће се Своје ревности као оружја и наоружаће сву твар, да се одбрани од непријатеља. Праведност ће обући као оклоп, а шлем ће им бити нелицемеран суд, као штит узеће непобедиву светлост, а као мач наоштриће жестоки гнев, и сав свет ће доћи са Њим у бој против безумника. Полетеће добро уперене стреле: муње из облака погађаће циљ као из натегнутог лука. Убојно оруђе избациваће зрна града срцбом набијена. Морска вода бесниће на њих, а реке ће их потапати без милости. Дах свемоћи успротивиће им се и као вихор продувати их. Безакоње ће опустошити сву земљу, и несрећа ће испревртати владалачке престоле. Чујте, дакле, владари, и уразумите се. Поучите се судије далеких земаља. Послушајте ви који владате мноштвима и хвалите се силом својих народа. Господ вам је дао моћ и владавина је од Свевишњега; Он ће испитивати ваша дела и истраживати оно што смерате.

На Литији: стихире самогласне, глас 1:

Блажени Петре, апостолски провевши живот свој ти се мучеништвом запечати, а љубављу Господњом узвиси, па истргнут бивши из стада свога, и гоњен лажном браћом све до саме смрти, ти си крвљу обагрио архијерејску одежду своју, и постао древних равномученик. Стога те молимо, оче, свагда поштовани, заступи нас многопотребитим молитвама својим. Глас 2:

Како постаде красан живот твој, како просија богоугодно живљење твоје, архијереју Варнаво, вере исповедниче! Јер, у свему бивши архијереј беспрекорни, ти своју службу и мучеништвом запечати те љубљену ти Цркву обагрену крвљу веома обрадова страдањем својим. Зато те молимо: заступај нас да злоначелника и тиранина побеђујемо. Глас 3:

О Ви! архимандрити и јеромонаси, о, протојереји и јереји, и ти страстотерпче Вукашине са њима, што све поруге и муке братомржње сматрали сте за немоћне вале. Ви што стојећи не(по)колебиви у исповедању Христа допунисте Његова страдања својим страдањима, и опет ви, што дневну жегу винограда Христовога поднесосте, умолите благога Владику свих да се удостојимо славе подвижника Крста. Глас 4:

Верни сведоци и мученици Божије Речи, што се јависте крвљу својом печатећи завет службе своје, баш као и древни мученици славни. Још сте знали да страдања садашњега века нису ништа наспрам славе Божје века будућега! Неустрашно поднесећи поругу гонитеља бесних крепећ' себе крстом Христа Спаса и Његовим славним Васкрсењем, умолите Господа ви свештеномученици славни, да и ми пронесемо славу Јеванђеља мучеништва, не страшећи се. Слава ... глас 5:

Измерени од Господа мером праведника, светитељи славни ви се љубављу к Њему оправдасте, па се од злата жеженога драгоценији, обретосте. Шта ће нас раздвојити, од Љубљенога Господа? – рекосте: Жалост ил' невоља, гоњења или казамати, разна мучења или сама смрт? О свештенослужитељи мудри, ви јуначки страдалници, рад' спасења душа ваших ви у дому Господњем теже сматрасте за драгоценије, а болније за слађе. Стога, знајући вас, к'о

стубове вере, ми смерно просимо молитве ваше ка Господу, јединоме Човекољубцу. **И** сада ... *[Богородичан, глас исти]:*

Богородице Дјево, називамо Те блаженом, и славимо, о! Граде верни, неразрушиви, и Стено необорива, о! Заступнице крепка, Уточиште душа наших.

На стиховање: стихире, глас 2:
Подобан: **К**ада Те с дрв(ет)а ...

Христа крајеугаони Камен нашавши, свештеномученици српски, ви темељ вере к'о темељ живота постависте угледајући се на све свете неимаре дома Господњег. О! оци наши, усавршивши се у дом светли, ви га самим Духом Светим трајно и населисте па к'о велегласне трубе Православља, ви оданде славу Јединороднога оглашавате.

Стих: **С**вештеници Твоји, Господе, обући ће се у правду; * и преподобни Твоји обрадоваће се.*[2]

Молитвеници богољубивих Србаља јависте се, блажени свештеномученици, оденути се у светла одјејања пастира Господњих. Јеванђељем к'о жезлом пастирства приведосте мноштва познању Христа – вечнога живота, чије се радости ви сада наслађујете; стога, помените и нас који радосно поштујемо светли спомен ваш.

Стих: **У**ста праведник(ов)а поучавају премудрости, * а језик Његов исказује суд.*[3]

Свештеномученици свети, божанственом Павлу апостолу подобећи се, ви Крст Господњи као иго на рамена своја узесте; па за Њега приковавши мисли своје, и само Њиме хвалили се неуђутно, ви и удео Крста примисте, васкрсење и живот века будућега! Стога, молимо вас топло: научите нас, Господа љубити с Крста! **С**лава ... глас 4. Самогласно:

Када Господ питаше Петра: Љубиш ли ме? – тако ви, блажени, мучеништвом дадосте одговора свога. Да добро напасете поверено вам стадо ви то учењем богомудрим и живљењем часним

---

[2]* Пс. 131,9.
[3]* Пс. 36,30.

учинисте; Баш Њему дадосте вечно завештање да од љубави Божије ништа драгоценије није. Свештеномученици христоносни, стога измолите нама прослављачима својим никад неугаслу љубав према Господу. **И** сада ... *[Богородичан, глас исти]:*

Почуј молбе својих молитеља, о! Пренепорочна, угаси све страхоте уставше на нас, и заклони слуге Твоје од сваке невоље. Јер само си нам Ти поуздање и ослонац, о Предводнице. Не дај да се постидимо, о! Владичице, јер Тебе призивамо; похитај у помоћ нама који ти кличемо: Радуј се, Владичице, потпоро свију, радости и заклоне и спасење душа наших.

На благосиљању хлебова: тропар, глас 8:

Славе Христове сапричасници, * и апостолā санаследници, * свештеномученици блажени * митрополије Дабробосанске и епархија Милешевске, * ради вере праве ви за Христа мученички пострадасте, * и живот вечни наследисте, * о! љубвеобилни пастири наши. * И сада, о! свети новомученици, * молите Христа Бога Господа * да спасе православни род наш. [Двапут.]

И: **Б**огородице Дјево ... [Једанпут.]

НА ЈУТРЕЊИ.

На „**Б**ог (је) Господ ...“ тропар светих, [глас 8:
Славе Христове сапричасници ... [Двапут.]]:

Слава ... **и** сада ... *[Богородичан, глас исти]:*

Благи, ради нас рођени од Дјеве, и распеће претрпевши; смрћу смрт си уништио, и васкрсење пројавио као Бог; не презри створење Својих руку, јави човекољубље Твоје, Милостиви; прими Родитељку Твоју Богородицу, Која се моли за нас; и спаси, Спасе наш, народ обезнађени.

Сједален први, глас 1:
Подобан: **Г**роб Твој, Спасе ...

Победивши победом мученикā, о! свети оци наши, Дрветом живота ви се сада блажите, без страха од друге смрти, будући

[подобни][4]* Архимученику Христу, ви се за нас молите да обилну благодат подари народу нашем свагда у опасности. *[Двапут.]*[5]*

Слава ... **и** сада ... *[Богородичан, глас исти]:*

Тебе која телом роди Пребожанственога Логоса, што природу смртних обожи, и вечно спасење свима дарова, о! Пречиста, ми Те славимо као истинску Богородицу. Стога Владичице, не престај молити се за оне који Те песмама величају и славе.

Сједален други, глас 3:
Подобан: **К**расоту дјевства Твојега ...

Истинито исповедање Господа вашега пред злом и лажном браћом показавши, ви беле мученичке хаљине обукосте, о! свештеномученици, блажени по обећању љубљеног вам Господа, ваша су имена у Књигу живота уписана, па поставши стуб православља у Срба, свагда молите за род наш многострадални. *[Двапут.]*[6]*

Слава ... **и** сада ... *[Богородичан, глас исти]:*

Душу моју умртвљену страстима оживи, о! Свечиста, Дјево Пренепорочна, јер имаш мајчинску слободу код Сина свога и Јагњета. Ти што надумно роди Бога Логоса, Оцу и Духу савечног, Њега умољавај да у свему свету дарује нетљени живот и обилну милост.

После полијелеја: сједален трећи, глас 4:

Душе ваше положили сте за стада ваша као пастири христоугодни, славни свештеномученици дабробосански и милешевски; и сада и свагда молите се Христу: да дарује мир стаду Цркве српске. *[Двапут.]*[7]*

Слава ... **и** сада ... *[Богородичан, глас исти]:*

Радуј се, огњени Престоле Царев, Ти златна Светиљко Божанске светлости, што осветљујеш душу и разум прослављача Твојих, о Свепрехвална.

---

[4]* наш произвољни додатак, јер нам се чини на је у кориштеном изворнику нешто изостављено.
[5]* наш додатак, нема у кориштеном изворнику.
[6]* наш додатак, нема у кориштеном изворнику.
[7]* наш додатак, нема у кориштеном изворнику.

Степена, *[први антифон]*, глас 4.

Прокимен, глас 4:

Свештеници Твоји, Господе, обући ће се у правду, * и преподобни Твоји обрадоваће се.*[8]

Стих: Појте Господу песму нову, * похвалу Његову у Цркви преподобних.*[9]

Све што дише да хвали Господа.*[10]

Јеванђеље од Луке (зач. 67).*[11]

Рече Господ: [32] Не бој се, мало стадо, јер би воља Оца вашега да вам даде Царство. [33] Продајте што имате и дајте милостињу; начините себи кесе које неће овештати, ризницу на небесима која се неће испразнити, гдје се лопов не приближава, нити мољац квари. [34] Јер гдје је благо ваше ондје ће бити и срце ваше. [35] Нека буду бедра ваша опасана и свјетиљке запаљене. [36] А ви слични људима који чекају господара својега, када ће се вратити са свадбе да му, чим дође и куцне, одмах отворе. [37] Благо слугама оним које господар дошавши нађе будне. Заиста вам кажем да ће се опасати, и посадиће их, и приступиће те ће им служити. [38] И ако дође у другу стражу, и у трећу стражу дође, и нађе их тако, благо слугама оним. [39] Али ово знајте: кад би знао домаћин у који ће час доћи лопов, бдио би, и не би пустио да му поткопају кућу. [40] И ви, дакле, будите спремни; јер у који час не мислите, доћи ће Син Човјечији, [41] А Петар му рече: Господе, говориш ли ову причу нама или свима?

[По 50-ом псалму: стихира,] самогласна, глас 6:

Свештеномученици српски, што пред тиранима исповедили сте Православље Христово, и Христа ради неустрашиво примисте пљувања и мучења, па зато венац живота добивши молите се Христу за нас као чедољуби.

---

[8]* Пс. 131,9.
[9]* Пс. 149,1.
[10]* Пс. 150,6.
[11]* Лк 12,32-41 (зач. 67).

Канон свештеномученицима, глас 4.

Песма 1. Ирмос:

Отворићу уста моја и напуниће се Духа, и слово Царици Матери искочиће из мене, и јавићу се торжествено славећи, и радујући се појаћу Њена чудеса.

Утешитељу, молим Ти се: обасјај душу моју јадну, достојно да похвалим свештеномученике: архијереје, архимандрите и јеромонахе, протојереје и јереје епархије Дабробосанске и Милешевске са свим страстотерпцима последњих времена.

Од младости заволесте Исуса Христа, о свеблажени; окриљени благочешћем као орлови Цркве ви се до благодатних дворова Господњих винусте.

Знањем и побожношћу ви добро послужисте Цркви Христовој; кончином свештеномученикā ви Христови подобници свехвални угодисте Богу. Богородичан:

Богоневестна Дјево, побеђене бише испразне речи ритора, што никако не могаху разумети како се то у Твоју утробу усели Пребожанствени Логос, који ради нас постаде човек.

Песма 3. Ирмос:

Твоје песмословце Богородице, живи и изобилни Источниче, хор око Тебе сабраних духовно утврди, и у својој божанственој слави венаца славе удостоји.

Жудњом за божанским стварима угасисте жељу за стварима земаљским, о, блажени; зато се и подвигу мучeништва приљубисте Христа Женика љубећи.

Угасивши побуне страсти, ви се од њих и очистисте, о! свештеномученици; зато се у вама као Богу посвећенима и Христу уподобљенима, о! христољубиви, Цар свију и Утешитељ настани.

Поревновавши животима светих, ви и сами свето поживесте, мудро старајући се о молитви и умиљењу и о свакој другој врлини, ви се, о! свехвални, са Христом сјединисте. Богородичан:

Лењиво проводим живот свој, јер ми није у памети суд Твој, нити страшна одлука Божја. Зато о! Свепречиста Богомати, даруј ми покајање и непочинства исправљање.

Сједален, глас 5:
Подобан: **С**авечнога Логоса ...

Саву христоноснога подражавајући, ви стадо словесних оваца хранисте живоносним учењем, о! светитељи српски; па и веру јуначки исповедивши, пред непријатељима ви се увенчасте славно, о! мудри Господњи ученици. *[Двапут.]**[12]

Слава ... **и** сада ... *[Богородичан, (глас и) подобан (исти)]:*

Пристаниште и бедем и прибежиште, и наду и покров и заштиту топлу нашавши Тебе, верни, Ти усрдно прибегавају и верно кличу: Богородице заштити нас, који се у Тебе уздамо, и избави од многих грехова љутих.

Песма 4. Ирмос:

Исус Надбожанствени, Који седи у слави на Престолу Божанства, дође на облаку лаком; и Својом пречистом руком спасе оне што кличу: Слава, Христе, моћи Твојој!

Архијереји, архимандрити, јеромонаси, ви свето помазање Духа примисте, протојереји и јереји блажени, да бисте приносили бескрвну Жртву за живот света; па украшени анђелским живљењем, молисте се за нас умилно.

Да бисте избавили народ свој од мрака заблуде, ви га речима живоносним и животом јеванђелским поучавасте, о! светитељи красни; а верни, имајући вас за узор, просвећиваху се изобилно.

Пастиреначалници богомудри, видећи братољубље и храброст душа ваших, Христос вас показа добрим пастирима; тиме утврђена словесна стада ваша одољеваху искушењима и невољама. Богородичан:

Украситељку свега света, и ширу од небеса Тебе познајући, Дјевомати, и тебе радосно величајући, ми Те молимо: моли Господа да нас избави од огња пакленога.

---

[12]* наш додатак, нема у кориштеном изворнику.

Песма 5. Ирмос:

Све се изуми пред божанственом славом Твојом: јер си Ти неискусобрачна Дјево, имала у утроби над свима Бога, и родила си безљетнога Сина; што свима који славе Тебе, спасење дарује.

Поставши равнодостојни, јерарху Сави и Василију, о! свети, ви свој љубљени народ до познања Бога доведосте; а служећи свима с љубављу,ви се Христови уподобљеници назвасте.

Мрзећи поделе ви узљубисте еденско јединство, о! свети; и за њега ревнујући с љубављу, све у благочини поредак стависте помагани богоданом вам разумношћу.

Свети свештеномученици, што украсисте, храмове Божије, да би се прослављао Господ славе; но ви се и као верна чеда до смрти храмовима духовним, и богољубивим и крстољубивим показасте. Богородичан:

Ума мога колебљивост Ти утврди, Свепречиста, твојим моћним молитвама, дајући ми вечно спомињање Исуса Сладчајшег, Који даје мир души мојој, и свако јој добро пораћа.

Песма 6. Ирмос:

Празнујући овај Божанствени и свечасни Празник Богоматере, ви богомудри, ходите рукама запљескајмо, од Ње рођенога Бога да прославимо.

Освећујући себе, светитељи, народ сте свој освећивали божанственим молитвама вашим, и богоречитошћу својом упућивали га ка наслеђу живота вечнога.

Држећи се светоотачких правила, ви се истинитим оцима показасте у вашим жилиштима Босне и Херцеговине; а старасте се о убогој браћи вашој све чинећи Господа ради.

Ходећи Христовим путем постали сте дивни проповедници мира Божијег спасоносног, што се чистима даје свише од Мироподатеља, Христа Господа нашега. Богородичан:

Земаљске бриге Владичице, што ми душу грабе од Господа, одузми их од мене, молим Ти се и даруј ми умиљење.

Кондак, глас 4:

Оденувши се у свештене одежде, * ви већ крст мучeништва примисте, * подобећи се Великом архијереју. * Зато се и љубав ваша показа апостолској подобна; * многосјајни молитељи, * ви сада пред Господом неуђутно кличете: * Благословен Бог отаца наших! Алилуја!

Икос:

Златно правило вама беше исповедање Христа, које од древности свети исповедаху: Ти си Христос, Син Божији! – Они то исповедаху и темељ вери нашој постављаху. Зато, као достојни те вере, и ви примисте жезал пастирства, па као свештеномученици Дабробосански и Милешевски на пашу и на живу воду децу своју одвођасте. А када се испуни време, ви многе муке поднесте од лажних хришћана и братоубица. Свештенослужитељство своје пак крвљу упорфиристе, па и престолу Свете Тројице предстадосте, Цркве наше и народа нашега ви трисјајни молитељи и Господњи подобници.

СИНАКСАР:*[13]

До доласка Господа Христа у овај свет смрт је била присутнија од живота по Богу и у Богу. Она нам је била присутнија од нас самих и стварнија од нас самих. Тек са Богочовеком Христом живот се јави, вечни живот нама безнадежним смртницима се објави! А Он је једини Човекољубац што роду људском објави чудесну благовест: „Бог тако заволе свет да је Сина својега Јединороднога дао, да сваки који верује у њега не погине, него да има живот вечни".*[14] У *[православној]*[15] вери су узрастали свештеномученици епархије Дабробосанске и Милешевске, у истој и пострадали од усташа вајних хришћана; код њих се испољила мржња и освета према правовернима. А правоверни су кроз разна мучења и на разним местима испољили веру, своју веру у Човекољубца Христа и постали свештеномученици. И њих је, као и многе великомученике и мученике пре њих, храбрио сам Христос Богочовек, и то као своје следбенике. Они су осећали вером и

---

[13]* = Саборник = Пролог.

[14]* Јн. 3,16.

[15]* штампарска грешка у кориштеном изворнику, исправљена од нас према смислу.

исповешћу да су служитељи вечног Првосвештеника, и увек су се молили баш као што чине и најновији, Тројичном Богу, да и њихови парохијани и васцели српски народ буде охрабрен и у многострадалности за Крст часни и слободу буде руковођен Господом и ка Господу. По угдеду на Господњи живот, живот светих свештеномученикā Дабробосанских и Милешевских није ништа друго до живот у Његовој Цркви свагдастрадалној. Стихови:

Свештеномученици, присаједињени архипастиру Христу, као изврсни пастири доброга Архипастира показаше се свету.

Молитвама светих Твојих, Христе Боже, помилуј и спаси нас. **А**мин.

Песма 7. Ирмос:

Богомудри [отроци] послужише Створитељу а не творевини, па претњу огњем храбро презревши, радујући се певаху: Препрослављени Господе и Боже отаца, благословен (је)си!

Стубови свесветли били сте стадима словесних оваца ваших, одводећи их са земље на небо, па поучавајући их да ходе по заповестима Христовим, ви Га прво сами прослависте животом чистим, о! пастири Дабробосански.

Достојно проневши залог вере, ви жезлом љубави утврдисте срца људи поколебаних; тако прохођасте стопама часних апостолā, о! свети Божији угодници.

Удивљени младићи описаше ревност вашу ка спасењу, о! светитељи, па богочежњиво клицаху свештеномученици светли: дела Господња опевајмо *[Господа]**[16] у све векове. Богородичан:

Будући непоправљив окорелошћу греха, Пречиста Дјево, Богоневесто, ја Ти вапијем: спаси ме, Мати Саздатеља мога, дајући ми покајање и сузе топле, да се њима сперу зла дела моја.

Песма 8. Ирмос:

Благочестиве младиће у пећи Изданак Богородичин спас'о је(ст), онда показујући се праобразно, сада се на делу јавио, и васељену подигао да Ти пева: Господа славите створења, и преузносите Га у све векове!

---

[16]* наш произвољни додатак, јер нам се чини на је у кориштеном изворнику нешто изостављено.

Честитост ваша, блажени свештеномученици, показа се у страдању за Христа, када и светло просија у вама, па ви санаследници славе свих божанствених свештеномученикā постадосте.

Приневши себе на жртву као свештени принос и разумно свеплодије Богу, ви свештеномученици, као јагањци Господњи незлобиво исповедисте пред гонитељима веру православну. Зато сада имате удела са Јагњетом Божијим незлобивим.

Нечисте руке безбожника показаше вас као зрело класје, о! свеблажени, па мислећи да Богу службу чине самлеше вас, но не знадијаху да се ваша крв прима као жртва миомирна и Богу угодна.

Богородичан:

Мати Божија, када Син Твој поново дође да суди васељени, не заборави тада мене грешнога, него умоли Њега да ми дарује опроштај многих сагрешења, које учиних и које чиним, грешник, јер не созерцавам умом Страшни Суд Његов.

Песма 9. Ирмос:

Свако на земљи рођен нека ликује, Духом просветљаван, да празнује пак бестелесних умова природа, штујући свештено торжество Богоматере, и да кличе: Радуј се, свеблажена Богородице, чиста Приснодјево!*[17]

Као анђели Божији показали се јесте у митрополији Дабробосанској и епархији Милешевској, – у телу своме живећи, сведивни свештеномученици Цркве српске! И сада на висинама благодати будући, о стадима вашим словесним и деци вашој, Христу предстојите и молите се, да нас помилује Крстом и Васкрсењем својим.

Предстојаћете заувек као поборници и посредници за Небеску Отаџбину, о! страдалници свештени и христољубљени. Зато нам измољавајте вишњи мир, заповести Божије верно да држимо и Царство Небеско наследимо, Богочовеком Христом наслађујући се.

---

[17]* испред ирмоса се у изворнику налази: Благовести земљо радост велику, хвалите небеса Божију славу.

Свештеномученици преблажени, многим мукама и страдањем сабрасте се у Христову житницу као зрели плодови њиве Господње. Имајући пак радост вечну, спомињите нас чеда своја, о! оци чедољубиви, благодећу преукрашени. Богородичан:

Пречиста Царице Небеска, благослови српски народ православни, и опроштај грехова му од Господа измољавај, Ти Свемилостива, Ти Која за самолитвенике имаш Петра свештеномученика херцеговачког, дабробосанског и милешевског крстоносца распетога, чији спомен данас светло светкујемо.

Ексапостилар, глас 2.

Подобан: **С**а ученицима пођимо ...

Стење вере и исповедања ви се Предстојатељу ваше паствe јависте, свеславни свештеномученици. Славо и похвало мученикā, светила светих свештенослужитеља; у последње дане ове ви много пострадасте од лажне браће! Зато руке своје пружајте ка Господу за васцели српски род.

*[**С**лава ... **и** сада ... Богородичан]: ?*

На „**Х**валите ...“: стихире на 4, глас 1.

Подобан: **Н**ебеских чинова ...

Црко Христова, празнуј торжествено, јер порађаш свештеномученикā хорове, и пастире Србима православним, и заједничаре у мучeништву, и топле молитеље пред Богом стаду словесноме, које већма узљуби Господа славе.

Сиромашне сте волели ради Господа, и сирочади старатељи били, дивне храмове сте подизали; и Владику Човекољубца, прослављали; душе пак верне деце своје православљу неуморно приводили јесте.

Оци свештени што православља божанске и свете догме очувасте, и пред гонитељима посведочисте, ви сведоци*[18] постадосте, и Царство Христово наследисте. Првомученика Стефана добро сте подражавали, ближњега свога као слику Христову љубили сте; од злобраће пак, у вучју кожу обучене, многе муке и смрт сте поднели, о! оци и свештеномученици Христови, похвало митрополије Дабробосанске и епархије Милешевске. **С**лава ... глас 8:

---

[18]* = мученици.

Неимарском мудрошћу Духа дом душа ваших изгради се светло; испуњени благодећу Божијом ви сте сада свештеномученици сваке хвале достојни. Ходећи путем древних светитеља̄ ви добровољно изнесосте крст мучeништва, и саобразисте се свима за веру Јагњетову посеченима. Стога, молимо вас, Његовога светлога лица виђење и ми да узримо, молитвама вашим удостојавајући се, оци наши чедољубиви и христољубиви.

И сада ... *[Богородичан, глас исти]:*

Владичице, прими молитве слугу твојих; и избави нас од сваке невоље и жалости.

Велико Славословље, тропар, *[богородичан,]* и отпуст.

НА ЛИТУРГИЈИ.*[19]

Блажена: 3. и 6. песма Канона̂.

Прокимен, глас 4:

Свештеници Твоји, Господе, обући ће се у правду, * и преподобни Твоји обрадоваће се.*[20]

Стих*[ови]*:*[21]

Свештеномученици дабробосански и милешевски, Православљем утврдите све Српске земље.

[19]* Стих Прокимен, Алулујар са стиховима, Апостол и Св. Јеванђеље видети у Општој служби свештеномученицима.

[20]* Пс. 131,9.

[21]* ово није стих прокимена како се може учинити по месту на коме се налази, него стих*[ови]* који се обично налази на крају грчких служби. Могло би се певати уместо причаст(е)на.

Икона свешт.муч. Нестора Милешевског,
рад иконописца Радмиле Несторовић, из Београда.

МЕСЕЦА ЈУНА, У 28. ДАН.

СВЕТОМ СВЕШТЕНОМУЧЕНИКУ НЕСТОРУ (ТРКУЉИ), ИГУМАНУ МИЛЕШЕВСКОМ.*[22]

НА ВЕЛИКОЈ ВЕЧЕРЊИ.

[Певамо:] **Б**лажен (је) човек ... први антифон.

На „**Г**осподе, завапих ...“ стихире на 6, глас 4.
Подобан: Као храброг међу мученицима ...

Радују се хорови христоименитих људи славећи спомен твој, Несторе богоблажени; јер ти прослави богољубљени народ Српски, поставши славнога Саве јерарха чувар гроба; и крвљу својом обојивши свештену одежду, Христу предстојиш сада, свештеномучениче.

Нестора мученика, истоимени јавио се јеси, украс и похвала манастира Милешеве и Рашке области својим часним и богомудрим животом, као пастир истинит, ка животу вечном одвео си стадо деце твоје, од којих сада примаш похвале, свештеномучениче блажени.

Обукавши се у побожност, као наслеђе отачко, украсио си њиме сав живот свој; научивши себе како приличи, као светиљка Христосветла, мноштво верних обасјао (је)си у твојој Босни и Херцеговини, Несторе светли и свеславни; и крст мучеништва заволевши, удостојен си да га понесеш у Рашкој области, игумане Милешевски.

Благољепијем понашања твога љубав си изабрао изнад свих подвига, зато си миловао сироте, болесне помагао, и потребе сирочади испуњавао, испуњен љубављу као Отац свети; са Богом љубави Христом, близак будући, моли да нам дарује љубав према свима и Богу.

Поднео си гоњења, Несторе свети, од безаконих христомрзитеља из рода свога, и као пастир испред стада узет (је)си радујући се учествовању у страдањима Христовим, да би се

---

[22]* приређено према тексту у радној верзији новог издања *„Србљака“*. Тачно порекло службе нам није познато. Текст је незнатно редигован и од нас. Очигледно је коришћење целих делова из прве службе, са нешто мало прераде.

радовао и у откривењењу славе Његове, свештеномучениче, оче Несторе.

Као љубитељ отачаства свога похитај, и као душељубив моли се сада, за Рашку област и отаџбину нашу, мучениче Несторе, јер ево силе пакла навалише да је са земље сасвим униште, јер стоји као трн у оку неправедника и мрзитеља истине Православља.

Слава ... глас 6. Самогласно:

Од младости своје одгајан истином вере праве, и Православље заволев као невесту Христову, кроз васцели живот свој, Несторе свечасни игумане, исповедио си мучеништвом да је Христос истина, живот и светлост свету, и да Цркву врата ада неће надвладати. Стога, свеблажени свештеномучениче, моли се за нас, децу и паству твоју, да у трпљењу пребродимо море живота, и у покајању се удостојимо вечног блаженства с тобом пред Богом.

И сада ... *[Богородичан догматик, глас исти]:*

Ко те неће славити блажена, Пресвета Дјево? Ко неће појати Твојем пречистом Породу? Јер Јединородни Син, који пре векова засја од Оца, роди се из тебе Чисте. Неисказано се оваплоти, Он који је по природи Бог, и по природи поста(о) човек нас ради. Нераздељиван у два лица, него познаван у двема природама без сливања. Њега умоли Чиста, Преблажена, да помилује наше душе.

Вход. Светлости тиха ... Прокимен дана.

Читање из Пророштва Исаијина:

Ово говори Господ: Нека се окупе сви народи и саберу њихови владари. Ко ће то објавити или ко ће нас обавестити о оном што је било од почетка? Нека доведу своје сведоке и оправдају се; нека кажу шта је истина. Ви сте ми сведоци, и Ја сведочим, говори Господ Бог, и слуга мој којега изабрах, да бисте знали и поверовали и увидели да сам то Ја. Пре Мене није било другог Бога нити ће бити после Мене, Ја сам Бог и осим Мене нема Спаситеља. Ја сам наговестио, спасао и укорио, и међу вама не беше туђинца. Ви сте Ми сведоци и Ја сведочим, говори Господ Бог. Ја постојим од вечности и нико не може да избавља из Моје руке. Кад Ја нешто

учиним, ко може изменити. Овако говори Господ Бог, који нас избавља, Светац Израиљев.

Читање из Премудрости Соломонових:

Душе праведника су у Божијој руци и никаква мука их не дотиче. Очима безумника чини се да су они умрли, а њихов одлазак се сматра као несрећа, и што одлазе од нас као пропаст. Међутим, они су у миру. Ако су у очима људи били кажњени, нада им је пуна бесмртности. За мало испаштања задобили су велика добра, јер их је Бог искушао и нашао да су Њега достојни. Искушао их је као злато у топионику, и примио их као жртву која се спаљује. Зато ће они засијати у време када их посети, па ће се растрчати као искре по стрњици. Судиће племенима и владаће народима, а Господ ће владати над њима довека. Они који се уздају у Њега схватиће шта је истина, и они који су верни биће у љубави са Њим. Јер Његови изабраници стичу љубав и милост.

Читање из Премудрости Соломонових:

Праведници вечно живе, и у Господу је њихова награда. Свевишњи се брине за њих. Зато ће из руке Господње примити царску круну славе и венац лепоте; десницом Својом ће их заклањати и мишицом Својом заштити. Латиће се Своје ревности као оружја, и наоружаће све створење, да се одбрани од непријатеља. Праведност ће обући као оклоп, а као шлем ставиће нелицемеран суд, као штит узеће непобедиву светост, а као мач наоштриће жесток гнев, и сав свет ће поћи с Њим у бој против безумника. Полетеће добро уперене стреле: муње из облака погађаће циљ као из натегнутог лука. Убојно оруђе избациваће зрна града срцбом набијена. Морска вода бесниће на њих, а реке ће их потапати без милости. Дах свемоћи успротивиће им се и као вихор ће их продувати. Безакоње ће опустошити сву земљу, и несрећа ће испревртати владалачке престоле. Чујте, дакле, владари, и уразумите се. Поучите се судије далеких земаља. Послушајте ви који владате мноштвима и хвалите се силом својих народа. Господ вам је дао моћ и владавина је од Свевишњега, који ће испитивати ваша дела, и истраживати шта смерате.

На литији: стихире самогласне, глас 1:

Блажени Несторе, богоугодно си провео живот свој, (блажени,)*[23] мученичком жртвом запечатио љубав Господњу, истргнув бив из стада твога, и прогоном безбожне браће гонитеља обојио си крвљу свештеничку одежду твоју, поставши раван древним свештеномученицима. Стога те молимо, излиј с неба на нас благослов светих молитава твојих, оче, свагда поштовани. Глас 2:

Како се украси, Несторе, живот твој, свети, и како се благослови богоугодно живљење твоје! Јер у свему бив игуман беспрекорни, службу своју крвљу мученипггва запечати, и љубљену ти Цркву, крвљу натопљену, веома си обрадовао страдањем својим. Зато те молимо: помињи њу нападану, но увек злоначалника побеђујућу. Глас 3:

Све поруге и муке, свети оче Несторе, сматрао си за немоћне вале братомржње, остајући непоколебив у исповедању Христа, допунио си недостатке страдања његовог на телу своме. Зато нас удостој, свештеномучениче славни, славе коју Владика благи дарује онима што труд у винограду Христовом радо подносе. Глас 4:

Сведок и мученик верни јави се у служби Речи, а исто и изливањем крви твоје, постао си равночастан древним мученицима. Јер си знао да страдања садашња нису достојна славе Божије која ће нам се јавити; без страха поднесе ругања гонитеља твојих, имајући пред очима твојим Крст Христов, и Његово славно тридневно Васкрсење. Стога, свештеномучениче, моли Господа, да и ми у Њему јеванђелски учествујемо савешћу, кроз свакодневно мучеништво. Слава ... глас 5:

Измерен си праведно од Господа, Несторе свехвални, по љубави према Њему, правилно си процењен, и од злата топљеног нашао се јеси драгоценији. Шта ће ме раздвојити, рече, од Љубљенога ми Господа? Жалост ил' невоља, гоњења ил' затвори? Разна мучења или смрт сама? Зато си јуначки пострадао, игумане мудри, сматрајући боље да страдаш у дому Православља, него да служиш заблуди гонитеља – на вечну пропаст душе. Стога те знајући, псаламски, стуб исповедања, смерно просимо твоје свете молитве пред Господом Човекољубцем.

---

[23]* чини нам се сувишно.

И сада ... *[Богородичан, глас исти]:*

Називамо Те блаженом, Богородице Дјево и славимо Те, Град верни, непоколебиви, Стено необорива, снажна Заступнице и Уточиште душа наших.

На стиховње, стихире глас 2:
Подобан: **К**ада Те с дрв(ет)а ...

Христа Крајеугаони Камен нашавши, Несторе свештени, поставио си темељ живота на вери Његовој, са свима светима, као мудри домоустројитељ, и себе си, оче, усавршио у дом светли, где је устоличен сам Дух Свети. Отуд си Његовим надахнућем постао велегласна труба Православља.

Стих: **С**вештеници Твоји, Господе, обући ће се у правду; * и преподобни Твоји обрадоваће се.*[24]

Вођа богољубивих Србаља јавио се јеси, преблажени оче, Несторе, обукавши се у светло одјејање пастира и узевши жезал пастирства, светитељу, привео си мноштва познању Христа и обогаћењу животом вечним, чијих се радости сада наслађујеш; спомени и нас који поштујемо свети спомен твој.

Стих: **У**ста праведник(ов)а поучавају премудрости, * а језик Његов исказује суд.*[25]

Несторе свети, ти си као Павле апостол Крст Господњи узео на рамена своја, и на Њега си приковао мисли своје, и Њиме једино хвалио се јеси, када си од злобних пострадао. Стога те молимо с топлом љубављу: научи нас да Господа љубимо и крсно волимо. **С**лава ... глас 4. Самогласно:

Када Гопод питаше Петра: „Љубиш ли ме?" ти си, блажени, мучеништвом дао одговор. Добро си напасао стадо народа твога богомудрим учењем и часним живљењем; њему си као вечно завештање очински оставио да ништа од љубави Божије није важније. Стога, свештеномучениче Христоносни, са неба дарујонима који те прослављају, неугаслу љубав према Господу.

И сада ... *[Богородичан, глас исти]:*

---

[24]* Пс. 131,9.
[25]* Пс. 36,30.

Погледај на молбе својих молитеља, о! Пренепорочна, и утоли све страхоте што устају на нас, уклони нас од сваке невоље. Јер само у Теби имамо поуздан и чврст ослонац, у Теби стекосмо своју Предводницу. Не дај да се постидимо, Владичице, када Тебе призивамо; похитај на мољења оних који Ти верно кличу: Радуј се, Владичичице, потпоро свију, радости и заклоне и спасење душа наших.

На благосљању хлебова: тропар, глас 8:

У слави Христовој сапричасниче, * и апостолима санаследниче, * свештеномучениче Несторе, * игумане милешевски, * пастиру Рашке области, * ради вере праве за Христа мученички пострада, * живот вечни наслеђујеш, * о! љубљени пастиру наш, * и сада свети*[тељу]*, * са новомученицима, моли Христа Бога: * да спасе и род наш православни. [Двапут.] И:

Богородице Дјево ... [Једанпут.]

НА ЈУТРЕЊИ.

На „**Б**ог (је) Господ ...“ тропар светога, [глас 8:
У слави Христовој сапричасниче ... [Двапут.]]:

Слава ... **и** сада ... *[Богородичан, глас исти]:*

Ради нас рођени од Дјеве, и распеће претрпевши, Благи, смрћу си смрт уништио, и васкрсење пројавио као Бог; не презри створење руку Твојих, јави човекољубље Твоје, Милостиви; прими Родитељку Твоју, Богородицу, Која се моли за нас; и спаси, Спасе наш, народ обезнађени.

Сједален први, глас 1.
Подобан: **Г**роб Твој, Спасе ...

Победио си сјајно победом мученика, зато се наслађујеш Дрветом Живота, оче, не бојећи се друге смрти, свети. Стога се моли Архимученику Христу, да благодат обилну подари народу твоме који је свагда у опасности. *[Двапут.]**[26]

Слава ... **и** сада ... *[Богородичан, глас исти]:*

---

[26]* наш додатак, нема у кориштеном изворнику.

Родила си телом Пребожанственог Логоса, Који је, Пречиста, природу смртних обожио, и вечно спасење дарује свима који Те славе као истинску Богородицу. Но, о! Владичице, не престај молити се за оне који Те песмама славе.

Сједален други, глас 3:
Подобан: Красоту дјевства Тво(је)га ...

Истинито исповедање Господа твога показао си пред злом и лажном браћом; име је твоје зато у Књигу живота уписано, сходно љубави Господа твога, блажени; постао си стуб Православља у Срба, свагда се молећи за род наш многострадални. *[Двапут.]*[27]

Слава ... **и** сада ... *[Богородичан, глас исти]:*

Душу моју умртвљену страстима оживи, Свечиста, Дјево Пренепорочна, имајући мајчинску слободу пред Сином Твојим, јер ти си једина родила изнад ума и разума, Логоса савечног Оцу и Духу, дарујућег свагда свему свету нетљени живот и велику милост.

После полијелеја: сједален трећи, глас 4:

Душу си своју положио за стадо твоје као пастир Христоугодни, славни Несторе Милешевски; и сада молиш се свагда Христу, да мир дарује стаду твоме. *[Двапут.]*[28]

Слава ... **и** сада ... *[Богородичан, глас исти]:*

Радуј се, огњени Престоле Царев, и златна Светиљко Божанске светлости, Која осветљујеш душе и разуме хвалитеља Твојих, Свепрехвална.

[Степена, *[први антифон]*, глас 4.]

Прокимен, глас 4:

Свештеници Твоји, Господе, обући ће се у правду, * и преподобни Твоји обрадоваће се.*[29]

Стих: **П**ојте Господу песму нову, * похвалу Његову у Цркви преподобних.*[30]

---

[27]* наш додатак, нема у кориштеном изворнику.
[28]* наш додатак, нема у кориштеном изворнику.
[29]* Пс. 131,9.
[30]* Пс. 149,1.

Затим: **С**ве што дише да хвали Господа.*[31]

Јеванђеље од Луке (зач. 67).*[32]

После 50-ог псалма, глас 2.

Слава ... **М**олитвама светог свештеномученика Нестора Милешевског, Милостиви, очисти мноштво сагрешења наших.

И сада ... **М**олитвама Богородице, Милостиви, очисти мноштво сагрешења наших.

Помилуј нас, Боже, по великој милости Твојој; и по мноштву доброта твојих, очисти безакоња наша.*[33]

[Стихира,] самогласна, глас 6:

Исповедио си, Несторе, храбро, пред тиранима Христово Православље, неустрашиво си примио све Христа ради, те тако живота венац добио (је)си, моли се Христу за нас мучениче.

Канон Богородици, на 6; и свештеномученикâ, на 8.

Канон свештеномученикâ *[Нестора Милешевског]*, глас 4.

Песма 1. Ирмос:

Отворићу уста моја и напуниће се Духа, и реч упутићу Царици Матери, и јавићу се празнујући весело, и певаћу достојно Њена чудеса.

Утешитељу, молим се: пошљи светли зрак души мојој јадној, да похвалим добро Нестора светога, игумана Милешевског, многострадалног последњих година, са свим мученицима последњих времена.

Као дете заволе Исуса, свеблажени, обогатив се побожно Православљем од родитеља твојих благочестивих; зато у дворима Господњим настани се као птица, Несторе, *[и]* нађе одмор свој.

Стечено знање додавши побожности, добро си служио Цркву Христову, и свима си стигао да по Богу угодиш, Несторе, пастиру богомудри. Богородичан:

---

[31]* Пс. 150,6.
[32]* Лк 12,32-41 (зач. 67). Текст види у првој служби, стр. 8.
[33]* Пс. 50,3.

Побеђене бише празне речи ритора, Богоневјесто Дјево; јер никако не могу схватити како се у утробу Твоју настани Пребожанствени, поставши човек ради човека.

Катавасија: **О**творићу уста моја ...

Песма 3. Ирмос:

Твоје песмопојце, Богородице, Живи и Изобилни Изворе, сакупљене у сабору духовном оснажи, и у Твојој Божанској слави венаца славе удостоји.

Жеља Божанских тајни, угаси жељу земаљских ствари у срцу твоме, светитељу; зато си и изабрао, Несторе, подвиг девствености Христа ради, Женика твога.

Победивши побуне страсти, очистио си себе, Несторе, као Богу посвећеног и као дом Христоначињен, зато се у теби настани Утешитељ, Цар свију.

Поревновав животу светих, и сам си свето поживео, мудро се старајући о молитви и умиљењу и о свакој другој врлини; зато се, Несторе, са Христом сједини. Богородичан:

Лењиво проводим живот свој, јер ми није у памети суд Твој, нити страшна одлука Божја, Свепречиста Богомати; стога ми даруј покајање и исправљање учињенога.

Сједален, глас 5:
[Подобан:] **С**авечнога Логоса ...

Саву Христославнога подражавајући, стадо твојих словесних оваца хранио (је)си живоносним учењем, Несторе свети; и јуначки веру исповедивши, мудри, пред непријатељима, увенчан си славно о! мудри Господњи мучениче. *[Двапут.]**[34]

Слава ... **и** сада ... *[Богородичан, (глас и) подобан (исти)]:*

Тебе пристаниште и бедем и прибежиште, и наду и покров и заштиту топлу, нашавши верни, Теби прибегавамо, вапијући усрдно и кличући верно: помилуј, Богородице, нас који се у Тебе уздамо, и избави нас од многих грехова.

---

[34]* наш додатак, нема у кориштеном изворнику.

Песма 4. Ирмос:

Који седи у слави на Престолу Божанства дође, Исус Надбожествени на облаку лаком; и моћном руком Својом спасе оне што кличу: Слава, Христе, моћи Твојој!

Свето свештенство примио (је)си, игумане блажени, приносећи на жртву Господа у литургији за живот света, украшен анђелским живљењем, и молећи се срдачним умилењем.

Да избавиш народ свој од мрака заблуде, речима живоносним и својим животом поучавао си га, Несторе свети; а верни, имајући те за узор, просвећиваху се, радо те слушајући.

Пастиру богомудри, Христос те показа добрим пастирем, видећи братољубље и душе твоје храброст, чиме си утврдио верне твоје да одоле искушењима и невољама. Богородичан:

Тебе ширу од небеса и Краситељку свега света, познајући, Дјево Мати, величајући те радосно, ми те молимо: моли Господа да нас избави од огња пакленога.

Песма 5. Ирмос:

Све се задиви Божанственој слави Твојој: јер Ти си, Безбрачнице Дјево, у крилу имала Бога над свима, и родила Вечнога Сина, који свима што славе Тебе, спасење дарује.

Постао си равнодостојан, свети, богољубивим оцима; зато си народ свој љубљени довео до познања Божијег, служећи свима с љубављу, као верно обличје Христово.

Мрзећи поделе љубио си јединство, свети; и њега остварујући с љубављу, све си у ред братства стављао Богоданом ти разумношћу, гледајући првосаздано у Едему природно јединство свега.

Украсио си, свети Несторе, обитељ Милешевску и друге храмове Божје у земљи својој, за слављење Господа; но нарочито, као храм духовни показао се (је)си, пастиру и мучениче душељубиви. Богородичан:

Ума мога колебљивост Ти утврди, Свепречиста, Твојим моћним молитвама, дајући ми вечно спомињање Исуса Сладчајшег, Који даје мир у души и порађа свако добро.

Песма 6. Ирмос:

Божанствени овај и свечасни, празнујући Празник Богоматере, ви богомудри, ходите рукама запљескајмо, и од Ње рођенога Бога славимо.

Освећујући себе, свети*[тељу]*, народ си твој освећивао Божанственим молитвама, и богоречима упућивао ка наслеђу живота вечнога, Несторе, богомудри наставниче.

Држећи се светоотачких правила, отац се истинити, Несторе показа у Милешевској обитељи, старајући се о сиротој браћи својој, и све чинећи Господа ради.

Ходећи Христоводећим путем, постао си дивни проповедник мира Божијег спасоносног, који се свише чистима даје од Мироподатеља Христа Господа. Богородичан:

Земаљске бриге, Владичице, душу ми од Господа одвајају; зато те молим: одагнај их од мене и дај ми у срцу Божанско умилење.

Кондак, глас 4:

Оденувши се у свештене одежде, * подражавао си великог Архијереја, * узевши на раме крст мучeништва; * зато си љубав своју потврдио, * као истоименик твој Нестор, страдавши; * Цркви и народу твоме постао (је)си * многосјајни молитељ ка Господу. Икос:

Златно ти правило беше исповедање Христа, које од древности свети исповедаху: Ти си Христос, Син Божји! – и темељ вери твојој тиме постављао (је)си. Зато, као достојан праве вере, на пашу и воду верне водио (је)си; а кад време дође, многе муке поднео (је)си од безбожних братоубица; свештенослужитељство твоје крвљу упорфирио (је)си, предстојећи сада престолу Свете Тројице, Цркви и народу твоме постао (је)си молитељ пред Господом.

СИНАКСАР.

Стих:

Свештеномучениче присаједињени Христу Господу, као изврсни пастир доброга Архипастира показа се свету.

Овог дана 28. јуна, славимо спомен светог и славног новог свештеномученика Нестора (Тркуље), игумана Милешевског. Рођен је 1899. године у Црном Лугу код Босанског Грахова. Након завршетка монашке школе замонашен је у манастиру Раковица 1924. године. Исте године примио је и свештенички чин. Пред почетак Другог светског рата постављен је за старешину манастира Милешеве. Стрељали су га партизани крајем октобра 1941. године. Његовим молитвама Господе Исусе Христе помилуј и спаси нас. Амин.

Песма 7. Ирмос:

Не послужише твари, благочестиви, уместо Створитељу, но претњу огњем презревши храбро, с радошћу певаху: Препрослављени Господе и Боже отаца, благословен (је)си!

Стуб светли био си стаду твоме, одводећи га са земље на небо, поучавајући га да ходи по закону Христовом, кога*[35] си прославио животом чистим, о! пастиру Рашки и Милешевски.

Оправдао си очекивања, свети, Цркве Христове Православне, идући стопама часних апостолā и богоносних отаца, жезлом љубави утврдио (је)си срца људи поколебаних.

Дивним речима описују ревност твоју, свети*[тељу]*, монаси Милешевски, које си руководио, твојим старањем; и они проповедају, Несторе, дела твоја и братољубље душе твоје. Богородичан:

Будући непоправљив од окорелог греха, Пречиста Дјево, Богоневесто, вапијем Ти: спаси ме, Мати Творца мога, дајући ми покајање и сузе топле, да њима сперем зла дела своја.

Песма 8. Ирмос:

Младиће благочестиве у пећи Изданак Богородичин спасао је. Тада се показа праобразно, а сада на делу јави се, и васељену подиже да пева: Господа славите дела, и преузносите у све векове!

Честитост твоја, Несторе богоблажени, показа се у страдању за Христа, поставши тако светла икона Божја, од Кога увенчан био (је)си, и санаследник постаде вечни Божанских свештеномученикā.

---

[35]* или: Бога – нејасно због штампарске грешке у кориштеном изворнику.

Приневши себе на жртву као свештени принос и разумно свеплодије Богу, Несторе, држећи се истините вере Православне, исповедивши њу пред гонитељима, као јагње Господње незлобиво; зато сада почиваш с Јагњетом Вечним.

Нечисте руке безбожних показаше те као зрело класје, о свеблажени, па мислећи зли несрећници да тако „службу приносе Богу”, самлеше те, но не знадијаху да се твоја крв прима као жртва миомирна. Богородичан:

Када, Мати, Син Твој опет дође да суди праведно васцелој земљи, не заборави тада мене грешнога, него моли Њега да ми дарује опроштај многих грехова, које учиних и чиним, грешни, не држећи на уму суд последњи.

Песма 9. Ирмос:

Свак на земљи рођени да ликује, Духом осветљаван, да празнује безтелесних умова природа, штујући свештену светковину Богоматере, и да кличе: Радуј се, Свеблажена, Богородице Чиста, Вечна Дјево!

Анђео Божји показао се јеси у Босни и Црноме лугу, док си као младенац живео, Несторе сведивни мучениче! И сада са висине старајући се о стаду твоме и деци твојој, Христу предстојећи моли се, да нас спасе Крстом и Васкрсењем својим.

Предстој заувек као поборник и посредник за отаџбину твоју, Несторе свештени и Христољубљени; даруј нам мир молитвама твојим, да заповести Божије држећи верно, Царство Небеско наследимо, и Христа Богочовека угледамо.

Као зрео плод са њиве Господње сабран си у Христову житницу, многим мукама и страдањем, Несторе преблажени; имајући сада радост вечну, спомињући нас децу твоју, изливајући нам благодат, оче чедољубиви. Богородичан:

Царице Небеска, Пречиста, народ српски Православни благослови, и опроштај грехова моли од Господа, Милостива; за самолитвеника имајући Нестора свештеномученикâ, игумана Милешевског, чији спомен данас славимо.

Ексапостилар, глас 2.
Подобан: **С**а ученицима пођимо ...

Стена тврда вере и исповедања јавио се јеси, Несторе свеславни, предстојатељу Милешевски, славо и похвало мученикā, светило свештеномученикā светих; ти си много пострадао од лажне браће; зато руке свој пружај ка Господу за васцели српски род.

*[**С**лава ... **и** сада ... Богородичан]: ?*

На „**Х**валите ...“: стихире на 4, глас 1.
Подобан: **Н**ебеских чинова ...

Цркво Христова, радосно празнуј, јер имаш Нестора у лику светих, пастира Срба православних, и заједничара мученикā, топлог молитеља пред Богом за стадо своје које љубљаше.

Сиромашне си волео ради Господа, и сирочади био си старатељ; храмове дивне дизао и Владику Човекољубивог прослављао, душе пак верних свељубљено Православљу приводио (је)си.

Православља очувао (је)си Божанске и свете догмате, и њих си, Несторе свештени, пред гонитељима сведочио, поставши тако сведок,*[36] и Царство Христово наследивши, проливеном крвљу својом.

Првомученика Стефана, оче, добро си подражавао, ближњега си љубио – слику Христову; али си од злобраће смрт за Христа поднео, Несторе, похвало Милешевске епархије.

Слава ... глас 8:

Неимарском мудрошћу Духа дом душе своје изградио (је)си, испунивши се сав благодаћу Божјом, Несторе, достојни славе и хвале; и ходивши путем древних светих, добровољно си понео крст мучeништва, саобразан поставши посеченима за љубав Јагњета Закланога, чијега светлога лица виђења удостој и нас молитвама твојим, као отац чедољубив и Христу одан.

И сада ... *[Богородичан, глас исти]:*

---

[36]* = мученик.

Владичице, прими молитве слугу твојих, и избави нас од сваке невоље и жалости.

Велико Славословље, тропар, *[богородичан,]* и отпуст.

НА ЛИТУРГИЈИ.

Блажена 3. и 6. песма Канона.

Прокимен: глас 7:

*[Раз]*весели*[ће]* се праведник у Господу, * и узда*[ће]* се на Њега.*[37]

Стих: **У**слиши Боже глас мој, * *[када Ти се молим]*.*[38]

Апостол из посланице Јеврејима, зачало 311.*[39]

Браћо, [4,14] имајући, (дакле,) Првосвештеника великога, који је прошао небеса, Исуса Сина Божијега, треба да се држимо чврсто вјере коју исповиједамо. [15] Јер немамо првосвештеника који не би могао састрадати немоћима нашим, него Првосвештеника који је у свему кушан као и ми, али без гријеха. [16] Стога приступајмо смјело пријестолу благодати, да примимо милост и нађемо благодат за благовремену помоћ. [5,1] Јер сваки првосвештеник који се узима између људи, поставља се за људе на служење Богу, да приноси и дарове и жртве за гријехе, [2] Који може да саосјећа са онима који су у незнању и заблуди; јер је и сам подложан слабостима, [3] И због тога је дужан, како за народ, тако и за самога себе да приноси жртве за гријехе. [4] И нико сам себи не присваја ту част, него призван од Бога, као и Арон. [5] Тако и Христос не даде сам себи славу да буде првосвештеник, него Онај који му рече: Син мој јеси ти, ја те данас родих. [6] Као што и на другом мјесту вели: Ти си Свештеник вавијек по чину Мелхиседекову. [7] Он у дане земаљскога живота својега са силним вапајем и сузама принесе молитве и прозбе Ономе који је могао да га спасе од смрти, и би услишен због побожности своје. [8] Иако бијаше Син, преко страдања научи се послушности, [9] И показавши се савршен, постаде свима који су му послушни узрок спасења вјечнога, [10] Наречен од Бога Првосвештеник по чину Мелхиседекову.

---

[37]* Пс. 63,11а.
[38]* Пс. 63,2а.
[39]* Јевр. 4,14-16, 5,1-10 (зач. 311).

Алилуја, глас 4:

[Стих:] **П**раведник ће као финик(с) процв(ет)ати, * *[као кедар на Ливану, ће се умножити].**[40]

Стих: **П**осађени у дому Господњем, * *[у двор(ов)има (дома) Бога нашега процв(ет)аће.]**[41]

Јеванђење по Луки (зач. 77).*[42]

У време оно [14,25] ишаше *[са Исусом]* мноштво народа, и обазревши се рече им: [26] Ако неко дође мени и не мрзи оца својега, и матер, и жену, и дјецу, и браћу, и сестре, па и живот свој, не може бити мој ученик. [27] И ко не носи крста својега и за мном не иде, не може бити мој ученик. [28] Јер ко од вас, кад хоће да зида кулу, не сједне најприје да прорачуна издатке, да ли може довршити? [29] Да не би, кад постави темељ па не могне довршити, сви који гледају стали му се ругати. [30] Говорећи: Овај човјек поче зидати, па не може да доврши. [31] Или који цар, кад пође у рат да се сукоби са другим царем, не сједне најприје и не посавјетује се да ли је моћан срести са десет хиљада онога што иде на њега са двадесет хиљада? [32] Ако ли није, он пошаље изасланство док је онај још далеко и моли за мир. [[33] Тако, дакле, сваки од вас који се не одрече свега што има, не може бити мој ученик. [34] Со је добра, али ако и со обљутави, чиме ће се осолити? [35] Није погодна ни за земљу ни за гнојиво, него је проспу напоље. Ко има уши да чује, нека чује!]

Причастен:

У спомену вечном биће праведник, *[од зла гласа неће се уплашити].**[43]

---

[40]* Пс. 91,13.
[41]* Пс. 91,14.
[42]* Лк. 14,25-32(35) (зач. 77).
[43]* Пс. 111,6 и 7.

ЖИТИЈА НОВОПРОСИЈАВШИХ ИСПОВЕДНИКА И МУЧЕНИКА МИТРОПОЛИЈЕ ДАБРОБОСАНСКЕ.*[44]

ПРЕЗВИТЕР МОМЧИЛО ГРГУРЕВИЋ.

Рођен је 1906. година у Фочи (Србињу). Завршио је Богословију у Сарајеву 1928. године, а рукоположен је у чин ђакона и презвитера 1929. године. Служио је као парохијски свештеник у Челебићима све до мученичке смрти 29. новембра 1945. године.

Почетком Другог светског рата био је одређен за ликвидацију неколико пута, али је милошћу Божјом избегао све покушаје. Међутим, у новембарској ноћи 1945. године, када је рат већ завршен трочлана потера га је ухватила. Постоје две верзије његовог мучеништва: да му је живом претестерисан врат и да му је муслиман из потере одсекао главу. Главу овог светог су однели као трофеј у зграду Општине у Челебићима. После 45 година његов син Василије пренео је Момчилове земне остатке и сахранио их поред Цркве у Челебићима.

Тропар, глас 4:

Живот ти је био молитва свештеномучениче Христов, * ширио си Христову љубав и мир молитвом и делом, * молећи се за оне који су те мрзели и гонили. * Стално си се и усрдно молио за добро православног народа свог, * и учио га да увек иде Твојим Путем. * На крају си принео и себе за свог Христа, * због чега си удостојен смрти Његовог Крститеља. * И када су кренули да те обезглаве, свештеномучениче Момчило, * молио си се и за своје непријетеље попут твога заштитника, * а првомученика Христовог: * „Господе, не узми им ово за грех.”

СВЕШТЕНИК ДОБРОСЛАВ БЛАЖЕВИЋ.

Рођен 1916. године у Високом. Завршио је Богословију у Сарајеву, а за ђакона и свештеника рукоположен је 1939. године у Сарајеву. У јуну 1941. усташе га хватају, кују и везују за запрежна кола. Зверски је убијен на путу за Бугојно. Тело му није никада пронађено.

---

[44]* преузето са сајта митрополије Сабро-босанске.

ПРОТОЈЕРЕЈ МИЛАН БОЖИЋ.

Рођен је 1885. године у Гламочу. Завршио је рељевску Богословију, а у чин ђакона и свештеника га је рукоположио Епископ Евгеније (Летица) 1909. године. У време Првог светског рата аустријске окупационе власти га муче у затворима у Травнику, Зеници и Араду. Међутим, у мају 1941. године, усташе су га затворише у Сарајеву, а затим спровеле у Загреб где је био у затвору заједно са Митрополитом Петром. Одведен је у логор Даница код Копривнице, а одатле је пребачен у Госпић где је у ноћи између 1. и 2. јула 1941. године мученички пострадао.

ЈЕРОМОНАХ МИХАИЛО ЂУСИЋ.

Рођен је у Гледићу, изнад Љубостиње, 1911. године. После завршеног Богословског факултета, замонашен је 6. јануара 1934. године, а исте године је рукоположен за јерођакона и јеромонаха. Професор му је био отац Јустин Поповић. Током рата је помагао свом народу. Партизани су га ухватили, заједно са протосинђелом Јованом Рапајићем, у мају 1945. године, и стрељали у Блажују код Сарајева.

ПРОТОСИНЂЕЛ ЈОВАН РАПАЈИЋ.

Рођен је 1910. године. Завршио је Богословију 1931. године, а затим је апсолвирао на Богословском факултету Српске Православне Цркве. Много је помагао Светом Владики Николају у Богомољачком покрету. У мају 1945. године партизани су га ухватили заједно са Михаилом Ђусићем. Били су у затвору ОЗНА-е, где су их партизани изгладњивали и мучили. Отац Новак Станојевић, фочански парох, помогао им је када су их на неколико дана комунисти пустили из затвора. Међутим, 28. маја 1945. године одведени су у Сарајево, а отац Новак је сазнао да су стрељани у селу Блажују, тек када је и он утамничен 2. јула 1945. године. Очевици су, касније, говорили да су сами себи копали јаму.

СВЕШТЕНИК ЈОВАН ЗЕЧЕВИЋ.

Рођен је 1895. године у Босанском Новом. Завршио је Богословију у Сарајеву, а тамо је био у групи Гаврила Принципа, због чега су га аустријске власти осудиле на четворогодишњу робију. Рукоположен

је за ђакона и свештеника 1922. године. У јуну 1941. године, одведен је са групом Срба у теретном вагону у Копривници, а њега су посебно мучили и на крају погубили.

СВЕШТЕНИК БОЖИДАР ЈОВИЋ.

Рођен је 1912. године у Бусовачи. Завршио је Богословију у Сарајеву, а рукоположен је за ђакона и свештеника 1937. године. Умро је 9. маја 1951. године у Казнено-поправном заводу у Зеници, где је издржавао казну од осам година.

ПРОТОЈЕРЕЈ БОГДАН ЛАЛИЋ.

Рођен је 1889. године у Сарајеву. Завршио је Призренску Богословију 1912. године. Рукоположен је у чин ђакона и свештеника 1914. године. У јулу 1941. године хапсе га усташе и тамниче у затвору који је био у згради Сарајевске Богословије. Одавде је одведен у логор у Госпићу, где је и убијен.

СВЕШТЕНИК ТРИФУН МАКСИМОВИЋ.

Рођен је 1873. године у Зенику, код Сарајева. Завршио је Богословију у Рељеву, а затим је рукоположен за ђакона и свештеника 1899. године. Због мисионарског рада са Србима аустријске власти су га прогониле, а чим је почео Први Светски рат, аустријске власти су га утамничиле, али је он издржао сва мучења. Стрељан је у септембру 1914. године у Семизовцу, где је и сахрањен.

СВЕШТЕНИК ВЕЛИМИР МИЈАТОВИЋ.

Рођен је 1901. године у Сокоцу. Завршио је Богословију у Сарајеву, а рукоположен је за ђакона и свештеника 1923. године. Као парох кошутички протеран је за време Другог светског рата у Србију, где је у марту 1945. године стрељан од стране партизана.

СВЕШТЕНИК БОЖИДАР (БОЖИНА) МИНИЋ.

Рођен је 1901. године у Колашину. Завршио је Богословију у Сарајеву, а рукоположен је за ђакона 1926. и свештеника 1927. године. Партизани су га стрељали 1945. године.

СВЕШТЕНИК МИЛАДИН МИНИЋ.

Рођен је 1913. године у Пљевљима. Завршио је Богословију у Сарајеву, а рукоположен је за ђакона и свештеника 1937. године. Одмах по проглашењу тзв. Независне Државе Хрватске, усташе су га убиле у парохијском дому у Биљешеву.

ЕПИСКОП ВАРНАВА НАСТИЋ.

Рођен је 31. јануара 1914. године у Гери, Индијана (Сједињене Америчке Државе). У Америци је живео до своје осме године када је, по завршетку другог разреда основне школе, заједно са родитељима дошао у Сарајево. Овде је наставио своје школовање, и са одличним успехом, завршио основну школу и гимназију са вишим течајним испитом, а потом је, заједно са оцем, отишао у Охрид код Владике Николаја (Велимировића) да затражи благослов за упис на Богословски факултет у Београду. Иначе, отац епископа Варнаве, Атанасије је по сведочењу Владике Николаја, „активно учествовао у српском верском покрету богомољца и материјално подржавао путовања њихових проповедника.“ После краћег разговора и добијеног благослова, Атанасије је упознао епископа Николаја и са синовљевом жељом да постане монах. Владика се овоме обрадовао, али му је, ипак, рекао „да за сада иде и студира, а да ће се он молити Господу да му испуни и другу жељу.“ Тако се Војислав уписао на Богословски факултет Српске Православне Цркве у Београду, са жељом да свој живот целокупном својом личношћу посвети Богу.

Међу најсветлијим ликовима у „страсној четрдесетогодишњици“, како је време од 1945. па на овамо назвао Ава Јустин Поповић, свакако је лик епископа Варнаве Настића који је знао да су хришћани позвани да се обуку у новог човека, сазданог по Богу у

праведности и светости истине,*[45] а то значи, да се обуку у милосрђе, доброту, смиреноумље, кротост, дуготрпељивост и, поврх свега у љубав.*[46] Да иду за правдом, побожношћу, вером, љубављу, трпљењем и кротошћу.*[47] Да се уклањају од зла и чине добро.*[48] Да мисле све што је истинито, поштено праведно, чисто, достојно љубави, што је на добром гласу, што је врлинско и достојно похвале.*[49] Јер који чини добро, од Бога је,*[50] а плод Духа је у свакој доброти, праведности и истини.*[51] Дакле, Епископ Варнава је знао и био свестан да Господ љуби правду и неће оставити преподобне своје, и да ће их довека сачувати.*[52]

Он је смерно носио свој крст петогодишњег робовања у комунистичким казаматима Сарајева, Стоца, Зенице и Сремске Митровице, а потом и још дванаест година у кућном притвору у манастирима: Ваведење, Гомионица, Крушедол и Беочин. Увек се у својим страдањима борио да љубављу и смирењем победи зло и оне који су том злу тако предано и верно служили. А побеђивао је, јер је, по речима протосинђела др Стефана Чакића „био једна изузетна личност, једна несаломљива енергија, један бескомпромисан борац за истину и правду, један ватрени родољуб, један свети архипастир Цркве Христове, једна неугасива звезда водиља нараштајима који долазе, један скоро недостижан пример доброте, честитости и поштења“. Комунисти му нису дозволили да се врати на своју епархијску катедру. Умро је 12. новембра 1964. године под сумњивим околностима у манастиру Беочину, где је и сахрањен.

ПРОТОЈЕРЕЈ МАРКО ПОПОВИЋ.

Рођен је 1876. године у Купресу. Завршио је Рељевску Богословију, а рукоположен је за ђакона и свештеника 1901. године. У Првом светском рату су га аустријске власти дуго држале у тамници, али је сва мучења преживео. Међутим, 6. јуна 1941. године га хапсе усташе,

---

45* Еф. 4,24.
46* Кол. 3,12-14.
47* 1. Тим. 6,11.
48* Јн. 5,29; Пс. 37,27; Рим. 12, 9; 1. Сол 5, 22; 2. Тим. 2, 19.
49* Флп. 4,8.
50* 3. Јн.1,11.
51* Еф 5,9; Гал 5,22-23.
52* ср. Пс. 36,28.

а у ноћи између 23. и 24. јуна исте године га зверски убијају ножем. Његове кости су извађене, заједно са кстима свих других пострадалих Срба, из јаме 1952. године и схарањене на гробљу у Бугојну.

ПРОТОЈЕРЕЈ ДИМИТРИЈЕ РАЈАНОВИЋ.

Рођен је 1909. године у Новој Вароши. Богословију је завршио у Призрену 1931. године, а рукоположен је за ђакона и свештеника 1932. године. Почетком Другог светског рата, ухапсиле су га усташе и одвеле, августа 1941. године, у правцу Семизовца и убиле у околини Илијаша.

СВЕШТЕНИК БУДИМИР СОКОЛОВИЋ.

Рођен је 1910. године у Тегарама, у сребреничком срезу. Завршио је Богословију у Цетињу 1931. године, а следеће године је рукоположен за ђакона и свештеника. Године 1942. служио је у златиборском архијерејском намесништву, а партизани су га стрељали у Миљевини 1945. године.

СВЕШТЕНИК РЕЉА СПАХИЋ.

Рођен је 1906. године у Рогатици. Завршио је Богословију у Сарајеву, а рукоположен је за ђакона и свештеника 1927. године. Усташе су га стрељале 10. августа 1941. године, заједно са 26 парохијана у шуми код Бутмира.

СВЕШТЕНИК ЛАЗА ЋУЛИБРК.

Рођен је 1847. године у Војевци. Рукоположен је за ђакона и свештеника 1847. године. За време Првог светског рата интерниран је у Арад, где је умро 12. марта 1915. године.

СВЕШТЕНИК САВО Ј. ШИЉАК.

Рођен је 1909. године у Лађанима, код Пљеваља. Завршио је Богословију у Призрену 1931. године, а рукоположен је за ђакона и свештеника 1932. године. За време Другог светског рата постављен је за привременог пароха миоковачког у Епархији жичкој. Убијен је 1945. године у Словенији.

СВЕШТЕНИК САВО ШКАЋАК.

Рођен је 1881. године у Ступни. После завршене Рељевске Богословије рукоположен је у чин ђакона, а затим и у чин свештеника 1907. године. Чим је почео Први светски рат окупатори су га узели за таоца. Мучили су га и изводили на стрељање од чега је пореметио умом. Умро је у болници за умоболне у Срајеву, 9. априла 1918. године.

СВЕШТЕНИК МИЛОРАД ВУКОЈИЧИЋ.

Рођен је 1917. године у Пљевљима. После Богословије у Сарајеву рукоположен је за ђакона и свештеника 1940. године. Пресудом војног суда у Пљевљима, осуђен је као четник на смрт. Пресуда је извршена 1945. године.

СВЕШТЕНИК РАТОМИР М. ЈАНКОВИЋ.

Рођен је 1915. године у Пљевљима. Завршио је Богословију у Сарајеву 1937. године. Рукополжен је у чин ђакона и свештеника 1938. године у Сарајеву. Италијански окупатори су га стрељали 4. децембра 1941. године, на Сењаку, у Пљевљима.

ПРОТОЈЕРЕЈ МИХАИЛО ЈЕВЂЕВИЋ.

Рођен је 1891. године у селу Жирча. Рукоположен је за ђакона и свештеника 1913. године. Партизани су га стрељали 1945. године у Новом Пазару.

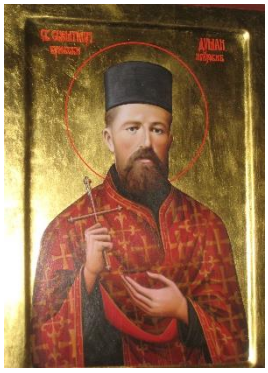

СВЕШТЕНИК ДУШАН Н. ПРИЈОВИЋ.

Рођен је 1906. године у Пљевљима. Завршио је Богословију у Призрену, 1928. године. Рукоположен је за ђакона и свештеника 1929. године. Партизани су га стрељали у пролеће 1946. године, у Пљевљима.

СВЕШТЕНИК ДОБРОСАВ СОКОВИЋ.

Рођен је 1915. године у Мокронозима, код Вишеграда. После завршене шесторазредне Богословије у Сарајеву рукоположен је за ђакона и свештеника 1939. године. Усташе су га ухватиле на превару 25. јула 1941. године у Руду, а одатле је послат за Сарајево, где су га усташе убиле.

ИГУМАН НЕСТОР ТРКУЉА.

Рођен је 1899. године у Црном Лугу. После завршене монашке школе у манастиру Раковици, замонашио се у истом манастиру 1924. године. Рукоположен је у чин јерођакона и јеромонаха 1924. године. Пред почетак Другог светског рата постављен је за игумана манастира Милешеве. Стрељали су га партизани октобра 1941. године, а сахрањен је у порти манастира Милешеве.

АРХИМАНДРИТ СЕРАФИМ ЦАРИЋ.

Рођен је 1875. године у Оћевини, код Пљеваља. Завршио је двогодишњи свештенички курс у Богословији у Призрену. Замоношио се 1897. године у манастиру Свете Тројице код Пљеваља. Рукоположен је за јерођакона 1898. године, а за јеромонаха 1900. године. Био је сабрат, а затим и старешина манастира Свете Тројице. Орденом Светог Саве IV и V степена одликован је 1924. и 1925. године. Стрељали су га партизани у Пљевљима 1. децембра 1941. године.

СВЕШТЕНИК АНДРИЈА Д. ШИЉАК.

Рођен је 1898. године у Пљевљима. Завршио је богословско-учитељску школу у Призрену 1921. године, а рукоположен је за ђакона и свештеника 1922. године. У свом мисионарском деловању се истицао у раду са Црвеним крстом, због чега је одликован сребрном и златном медаљом. Италијански окупатори су га стрељали 4. децембра 1941. године на Сењаку, у Пљевљима.

ПРОТОЈЕРЕЈ СЛОБОДАН Р. ШИЉАК.

Рођен је 1881. године, на Илином брду код Пљеваља. Богословију је завршио у Призрену. Рукоположен је за ђакона и свештеника 1903. године. У Балканским ратовима био је војни свештеник, а у Првом светском рату одведен је са групом угледних пљеваљских Срба у логор Болдогасон, у Мађарској. Стрељали су га партизани 5. децембра 1943. године на Косаници.

НОВЫЙ СЕРБЛЯНЪ. ДА ГОДИ ВА БЕЛГРАДЪ. © НОВИ СРБЛЯК 2014. ГОД. У БЕОГРАДУ.